

MINISTRI KÄSKKIRI

Tallinn

„06.”. *juuni* 2008 nr 204

„Teadmiste ja oskuste arenguprogrammi” kinnitamine

“Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse” § 12 lõike 4 ja § 20 lõike 1 ning 6 alusel ja „Inimressursi arendamise rakendamiskava” prioriteetse suuna „Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks” raames elluviidavate eesmärkide saavutamiseks:

kinnitan „Teadmiste ja oskuste arenguprogrammi” (lisatud).

Juhan Parts

Teadmiste ja oskuste arenguprogramm

1. Programmi nimetus

Teadmiste ja oskuste arenguprogramm (edaspidi *programm*)

2. Rakenduskava, prioriteetse suuna ja meetme nimetus

„Riiklik struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013” ja sellest tuleneva „Inimressursi arendamise rakenduskava” (edaspidi *rakenduskava*) prioriteetse suuna „Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks” meede „Teadmiste ja oskuste arenguprogramm”.

3. Programmi eesmärgid ja sihtgrupid

3.1. Üldeesmärk

Programmi üldeesmärgiks on suurendada Eesti ettevõtete konkurentsivõimet toetades ettevõtjate, ettevõtete juhtide ja töötajate teadmiste ja oskuste taseme tõstmist ning ettevõtluse arengut toetavate tugistruktuuride võimekuse suurendamist läbi Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse poolt elluviidavate tegevuste.

3.2. Programmi alaeesmärkideks on:

3.2.1. jätkusuutlike ja kasvupotentsiaaliga väikeettevõtjate tekke- ja arenguvõimaluste parandamine vajalike teadmiste ja oskuste arendamise kaudu;

3.2.2. ettevõtete ekspordivõimekuse, rahvusvahelistumise ning tootearenduse ja tehnoloogilise võimekuse suurendamine valdkondlike teadmiste ja oskuste arendamise kaudu;

3.2.3. ettevõtluse arengut toetavate tugistruktuuride võimekuse tõstmine vastavate kompetentside arendamise ja kogemuste omandamise kaudu.

3.3. Programm on suunatud järgmistele sihtgruppidele:

3.3.1. alustavad ettevõtjad, Eestis registreeritud ettevõtjad, ettevõtete juhid ja olemasolevad ning potentsiaalsed töötajad;

3.3.2. valdkondlikud erialaliidud, ettevõtjate ühendused ja kutseühendused;

3.3.3. ettevõtluse arengut toetavate tugistruktuuride töötajad;

3.3.4. õpilased, tudengid, õpetajad ja õppejõud;

3.3.5. avaliku sektori ettevõtlus- ja innovatsioonivaldkonna toetusmeetmete väljatöötamise eest vastutavad teenistujad.

4. Programmi lühikirjeldus

Teadmistepõhise majanduse suunas liikumisel ning Eesti ettevõtete rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamisel on kriitilise tähtsusega ettevõtjate ning ettevõtete juhtide ja

töötajate teadmiste ning oskuste pidev arendamine. Teadmiste ja oskuste arenguprogrammi näol on tegemist perioodil 2004-2006 rakendatud „Koolituskava“ jätkuprogrammiga, mille raames toetatakse teadmiste ja oskuste taseme tõstmist ettevõtete arengu seisukohalt olulise tähtsusega valdkondades, kuid mille arendamisele ettevõtjad ise piiratud teadlikkuse või vajaliku oskusteabe puudumise tõttu piisavat tähelepanu ei pööra. Samuti jätkatakse koolitus- ja nõustamisteenuse keskset hankimist valdkondades, mis on ettevõtja või teatud sektori konkurentsivõime säilitamise ja suurendamise seisukohalt olulised, kuid mida kohalik koolitus- ja konsultatsiooniturg vähese nõudluse tõttu aktiivselt ei paku. Sihtgruppide arenguvajaduste ja pakutavate koolitus- ja nõustamisteenuste täpsemaks väljaselgitamiseks viiakse läbi vastavaid uuringuid, mille tulemusena töötatakse vajadusel välja sobilikud arenguprogrammid.

Ettevõtete või majandussektorite terviklikku arengut takistavate kitsaskohtade täpsemaks määratlemiseks ja nende kõrvaldamiseks sobilike meetmete väljatöötamiseks ning tulemuslikuks ja efektiivseks rakendamiseks on oluline tõsta ettevõtluse arengut toetavate tugistruktuuride võimekust ja kompetentsi. Seda on võimalik saavutada näiteks valdkondlike ekspertide kaasamise ja rahvusvahelise kogemuse jagamise kaudu.

5. Seos rakenduskavaga ja rakenduskavas toodud tegevussuundade ja meetmetega ning valdkondlike arengukavadega

5.1. Programm on ellu kutsutud „Eesti ettevõtluspoliitika 2007-2013” esimese tegevusvaldkonna „Teadmiste ja oskuste arendamine” meetmete „Ettevõtjate, ettevõtete juhtide ja töötajate teadmiste ja oskuste arendamine läbi koolitamise ja elukestva õppe soodustamise” ning „Alustava, kasvupotentsiaaliga ja rahvusvahelistuva ettevõtte nõustamine valdkondades, mis võimaldavad edasiminekut tootlikkuses, ettevõtte kasvu- ja konkurentsivõimes” alusel.

5.2. Programm viiakse ellu "Riikliku struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013" "Inimressursi arendamise rakenduskava" prioriteetse suuna „Teadmised ja oskused uuendusmeelseks ettevõtluseks” raames. Koos ettevõtjatele nõustamis- ja koolitusteenuse ostmiseks antava toetuse ning arendustöötajate ettevõtetesse kaasamise toetamisega aitab programm kaasa prioriteetse suuna eesmärkide „Ettevõtete töötajate teadmised ja oskused vastavad ettevõtete vajadustele ning nende arendamine on harjumuspärane” ja „Ettevõtete otsused on pädevad ja professionaalsed” täitmisele. Alustavatele ettevõtjatele pakutakse sama prioriteetse suuna raames stardiabi ja -laenu. Käesoleva programmi raames elluviidavad tegevused alustavatele ettevõtjatele suunatud koolituste ja mentorluse näol aitavad tagada uute ettevõtjate jätkusuutlikkust ja kiiret kasvu.

5.3. Teistest rakenduskavadest on programm kõige otsesemalt seotud majanduskeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetse suunaga „Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime”, mille raames elluviidavad tegevused on sarnaselt käesoleva programmiga suunatud ettevõtlussektori rahvusvahelise konkurentsivõime, tootlikkuse ja lisandväärtuse tõstmisele.

6. Toetatavad tegevused

6.1. Programmi raames toetatakse järgmisi tegevusi:

6.1.1. teadmiste ja oskuste alaste kaardistuste, uuringute, analüüside ja ekspertiiside teostamine ning nende tulemuste avaldamine ja levitamine;

- 6.1.2. valdkondlike koolitusprogrammide ja nõustamismeetodite väljatöötamine, testimine ning arendamine;
- 6.1.3. koolituste, seminaride, töötubade, avalike esinemiste ja konverentside ettevalmistamine, läbiviimine ning tulemuste levitamine;
- 6.1.4. konsultantide ja ekspertide kaasamine ettevõtete või tegevusvaldkondade ning ettevõtluse arengut toetavate tugistruktuuride võimekuse arendamisse;
- 6.1.5. teadmiste ja oskuste arendamisega seotud publikatsioonide, info- ja juhendmaterjalide koostamine, tootmine ja levitamine ning sihtgrupi teavitamine (sh elektroonilise meedia kaudu);
- 6.1.6. ettevõtja või tegevusvaldkonna olukorra kaardistamine ja arenguvajaduste väljaselgitamine;
- 6.1.7. valdkondlike koostöövõrgustike, ümarlaudade või muude koostöövormide algatamine ja nende tegevuse korraldamine;
- 6.1.8. õppereiside korraldamine ja rahvusvahelistes koostöövõrgustikes osalemine;
- 6.1.9. õppekavade arendamine ning koolitajate, konsultantide, ekspertide ja hindajate koolitamine;
- 6.1.10. teadmiste ja oskuste arendamisega seotud kutsestandardite väljatöötamine;
- 6.1.11. koolitajate, konsultantide ja ekspertide kutseoskuste hindamine ja akrediteerimine;
- 6.1.12. ettevõtluse arengut toetavate tugistruktuuride võimekuse tõstmine;
- 6.1.13. programmi tegevuste tutvustamine, sihtgruppide aktiveerimine ja projektide algatamine.

6.2. Kõik teadmiste ja oskuste arendamiseks programmi elluviija poolt tehtavad tegevused peavad olema põhjendatud ning eesmärkide saavutamiseks vajalikud.

7. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

7.1. Programmi raames on abikõlblikud toetatavate tegevustega otseselt seotud ning programmi eesmärkide saavutamiseks vajalikud järgmised kulud:

- 7.1.1. kulud, mis on abikõlblikud vastavalt „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse“ (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 21 lg 2 alusel kehtestatud korrale;
- 7.1.2. programmi tegevusi elluviivate Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse töötajate personalikulud;
- 7.1.3. projektiga seotud personalikulud;
- 7.1.4. lähetusega seotud transpordi- ja majutuskulud ning päevarahad vastavalt Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2000. a määruses nr 453 „Töölähetuse kulude hüvitiste ja päevaraha määrad ning nende maksmise tingimused ja kord“ kehtestatud piirmääradele;
- 7.1.5. projektiga otseselt seotud üldkulud;
- 7.1.6. kaardistuste, uuringute, analüüside ja ekspertiiside tellimise ja teostamise ning tulemuste avalikustamise kulud;
- 7.1.7. koolituste, seminaride, töötubade, avalike esinemiste ja konverentside ettevalmistamise, läbiviimise ning tulemuste levitamise seotud kulud;
- 7.1.8. publikatsioonide, info- ja juhendmaterjalide koostamise, tootmise ja levitamise kulud;
- 7.1.9. õppereiside korraldamise ja rahvusvahelistes koostöövõrgustikes osalemise kulud;
- 7.1.10. tõlkekulud;

- 7.1.11. reklaami- ja meediakulud;
 - 7.1.12. projektijuhtimise, koolituse, nõustamise ja ekspertiisi teenustasud;
 - 7.1.13. kulud, mis on seotud struktuuritoetuse sümboolika kasutamisega;
 - 7.1.14. teised käesoleva programmi punktis 6.1. nimetatud tegevuste elluviimisega otseselt seotud ja põhjendatud kulud.
- 7.2. Käibemaks on abikõlblik, kui on võimalik tõendada, et vastavalt käibemaksu reguleerivatele õigusaktidele ei ole projekti raames tasutud käibemaksust õigust maha arvata sisendkäibemaksu või käibemaksu tagasi taotleda ning käibemaksu ei hüvitata ka muul moel.
- 7.3. Lisaks struktuuritoetuse seaduse § 21 lõike 2 alusel kehtestatud korras loetletud mitteabikõlblikele kuludele on programmi raames mitteabikõlblikud järgmised kulud:
- 7.3.1. finants- ja pangakulud, sealhulgas intressikulud, finantstehingute tasud, valutavahetuse tasud, kahjum, pangakontode avamise ja haldamise kulud
 - 7.3.2. mitterahalised kulud;
 - 7.3.3. amortisatsioonikulud;
 - 7.3.4. mootorsõiduki soetamise, rentimise ja liisimise kulud;
 - 7.3.5. kinnisasja soetamise kulud;
 - 7.3.6. kontoritehnika, -sisustuse ja seadmete soetamise kulud;
 - 7.3.7. kasutatud seadmete soetamise kulud;
 - 7.3.8. erisoodustus ja sellelt „Tulumaksuseaduse” § 48 lõike 4 mõistes tasutavad maksud;
 - 7.3.9. muud programmi tegevuste elluviimisega otseselt mitteseotud kulud.

8. Programmi eelarve

- 8.1. Programmi rahastamine toimub Euroopa Liidu struktuurfondide vahenditest Euroopa Sotsiaalfondi kaudu.
- 8.2. Programmi eelarve (Eesti kroonides) rahastamisallikate lõikes ajavahemikuks 2008-2015 on järgmine:

	Ühenduse osalus (a)	Avaliku sektori osalus (b)	KOKKU (c)=(a)+(b)
Teadmiste ja oskuste arenguprogramm kokku 2008-2015	350 000 000	0	350 000 000

- 8.3. Toetussumma määr on kuni 100% kõigist abikõlblikest kuludest.
- 8.4. Programmi eelarve aastate lõikes lepatakse kokku Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse vahel igal aastal sõlmitavas riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingus.

9. Rakendusasutus, rakendusüksus ja programmi elluviija

- 9.1. Programmi rakendusasutuseks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi *rakendusasutus*).

- 9.2. Rakendusüksuse ülesandeid täidab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi *rakendusüksus*).
- 9.3. Programmi elluviijaks on Eesti Vabariigi poolt asutatud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi *programmi elluviija*), kelle eesmärgiks on edendada Eesti ettevõtluskeskkonna ja ettevõtjate konkurentsivõimet suurendades sellega Eesti ühiskonna heaolu. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus on pikaajalise tegevuskogemusega (sh käesoleva programmi elluviimist puudutava valdkondliku kogemusega) ning usaldusväärne koostööpartner paljudele asutustele, organisatsioonidele ja ettevõtjatele.
- 9.4. Programmi elluviija ja rakendusüksuse ülesannete täitmine on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuses lahutatud struktuuriüksuste tasandil. Programmi elluviimine toimub vastavalt juhtimis- ja kontrollsüsteemide kirjeldusele, milles sisalduv on sätestatud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse sisekordades.

10. Programmi rakendamise alused

- 10.1. Programmi rakendamine toimub rakendusasutuse ja programmi elluviija vahel sõlmitava halduslepingu (edaspidi *haldusleping*) alusel.
- 10.2. Programmi elluviija koostab programmi rakendamiseks detailse tegevuskava ja eelarve toetatavate tegevuste ja aastate lõikes vastavalt riigieelarvelise eraldise lepingus sisalduvale tegevuskava ja eelarve koostamise tingimustele.
- 10.3. Kui programmi raames antav toetus on vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 1998/2006 mõistes, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5-10), siis kohaldatakse nimetatud määruses ja „Konkurentsiseaduse” §-s 33 sätestatud.
- 10.4. Kui toetus on vähese tähtsusega abi käesoleva programmi punkti 10.3. tähenduses, ei tohi kasusaajale jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi ületada koos programmi raames antava toetusega vähese tähtsusega abi ülemmäära 3 129 000 Eesti krooni (200 000 eurot).
- 10.5. Kui toetus on vähese tähtsusega abi käesoleva programmi punkti 10.3. tähenduses, on programmi elluviijal õigus küsida kasusaajatelt teatist jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul neile antud vähese tähtsusega abi kohta vastavalt rahandusministri 22. aprilli 2004. a määrusele nr 80 „Vähese tähtsusega abi teatise esitamise kord ja vorm“.

11. Programmi elluviija õigused ja kohustused

- 11.1. Programmi elluviija on kohustatud programmi korrektselt ellu viima ning kasutama saadud toetust sihtotstarbeliselt. Kõik toetusest hüvitatavad kulud peavad aitama kaasa programmi eesmärkide saavutamisele, olema programmi tegevustega otseselt seotud ja abikõlblikud.
- 11.2. Programmi elluviija kohustused on sätestatud struktuuritoetuse seaduse §-s 22 ja halduslepingus.

11.3. Programmi elluviija on struktuuritoetuse seaduse § 20 lõike 5 kohaselt võrdsustatud toetuse saajaga, mistõttu programmi elluviija suhtes kohaldatakse toetuse saajale sätestatud õigusi ja kohustusi.

11.4. Programmi elluviija lähtub oma tegevuses struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatust.

12. Toetuse väljamaksete tegemise tingimused ja kord

12.1. Toetuse väljamaksed tehakse programmi elluviijale vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 23 lõike 4 alusel kehtestatud toetuse väljamaksmise korrale.

12.2. Väljamaksetaotluse ja selle aluseks olevad dokumendid koostab programmi elluviija. Nõuded väljamaksetaotlusele ja selle aluseks olevatele dokumentidele on sätestatud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse sisekordades.

12.3. Programmi raames on võimalik väljamakseid teostada ka osaliselt tasutud kuludokumentide alusel vastavalt punktis 12.1. nimetatud korrale.

12.4. Väljamaksetaotluse ja aruannete menetlemine toimub rakendusüksuses vastavalt rakendusüksuse juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjeldusele ning sisekordadele.

13. Toetuse kasutamise seotud aruannete esitamise tähtajad ja kord

Programmi aruandlus rakendusasutusele toimub üldises korras rakendusüksuse poolt rakendusasutusele esitatavate aruannete koosseisus: tegevusaruande koosseisus sagedusega kaks korda aastas ning seirearuande koosseisus sagedusega üks kord aastas.

14. Toetuse tagasinõudmine

Kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks, teeb rakendusasutus otsuse nõuda elluviijalt toetus osaliselt või täielikult tagasi.

15. Abikõlblikkuse perioodi algus ja lõpp

Programmi tegevuste ja kulude abikõlblikkuse periood algab tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2008. a. Programmi tegevused peavad olema lõpetatud hiljemalt 31. augustiks 2015. aastal.

16. Programmi muutmise tingimused ja kord

16.1. Rakendusasutusel on õigus muuta programmi selle elluviija taotluse alusel või enda algatusel.

16.2. Programmi muutmiseks vormistatakse programmi muudatus ja muudetakse vastavalt halduslepingut.